

10de vergadering

Dinsdag 7 oktober 2003

Aanvang 14.00 uur

Voorzitter: Weisglas

Tegenwoordig zijn 131 leden, te weten:

Van Aartsen, Aasted Madsen-van Stiphout, Albayrak, Algra, Aptroot, Arib, Van As, Atsma, Van Baalen, Bakker, Balemans, Van Beek, Blom, Van Bochove, Boelhouwer, Bos, Van den Brand, Van den Brink, Brinkel, Bruls, Buijs, Bussemaker, Van de Camp, Cornielje, Crone, Van Dam, Depla, Dezentjé Hamming-Bluemink, Van Dijken, Dijsselbloem, Dittrich, Douma, Dubbelboer, Duivesteijn, Duyvendak, Eerdmans, Eijnsink, Eski, Ferrier, Van Fessem, Fierens, Geluk, Gerkens, Giskes, De Grave, Griffith, De Haan, Van Haersma Buma, Van der Ham, Hamer, Haverkamp, Heemskerk, Van Heemst, Herben, Hermans, Van Heteren, Van Hijum, Hirsi Ali, Ten Hoopen, Huizinga-Heringa, Jager, Joldersma, Kalsbeek, Kant, Karimi, Koenders, Koopmans, Kortenhorst, Kraneveldt, De Krom, Kruijssen, Van der Laan, Lambrechts, Lazrak, Leerdam, Van Lith, Van Loon-Koomen, Luchtenveld, Marijnissen, Mastwijk, Van Miltenburg, Mosterd, Nawijn, De Nerée tot Babberich, Van Nieuwenhoven, Noorman-den Uyl, Van Oerle-van der Horst, Omtzigt, Oplaat, Örgü, De Pater-van der Meer, Rijpstra, Rouvoet, Samsom, Schippers, Schreijer-Pierik, Slob, Smeets, Smilde, Smits, Snijder-Hazelhoff, Spies, Van der Staaij, Sterk, Straub, Stuurman, Szabó, Terpstra, Tichelaar, Timmer, Tjon-A-Ten, Tonkens, Varela, Van Velzen, Vendrik, Verbeet, Verburg, Verdaas, Vietsch, Visser, Van der Vlies, Vos, Bibi de Vries, Jan de Vries, Van Vroonhoven-Kok, Waalkens, Weekers, Weisglas, Wilders, De Wit en Wolfsen,

en de heer Donner, minister van Justitie, de heer Brinkhorst, minister van Economische Zaken, de heer Hoogervorst, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de heer De Graaf, vice-minister-president, minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties, de heer Nicolai, staatssecretaris van Buitenlandse Zaken en mevrouw Van Gennip, staatssecretaris van Economische Zaken.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

De Ruiter en Çörüz, wegens ziekte;

Van Bommel, wegens ziekte, de gehele week;

Verhagen, Vergeer, Hessels, Rambocus, Van Gent en Tonkens, wegens bezigheden elders;

Adelmund, wegens bezigheden elders, de gehele week;

Ormel, wegens bezigheden elders, tot en met 25 oktober;

Timmermans, Eurlings en Van Dijk, wegens verblijf buitenslands;

Van Winsen, wegens verblijf buitenslands, ook morgen;

Klaas de Vries, wegens verblijf buitenslands, de gehele week.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: Ingekomen is een beschikking van de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer der

Staten-Generaal waarin zij mededeling doen van aanwijzing van het lid Doesburg als plaatsvervangend lid in de bestaande vacature in de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad.

Ik stel voor, deze beschikking voor kennisgeving aan te nemen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Aan de orde is het **mondelijke vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van orde.

De **voorzitter**: Ik wil in elk geval nog één keer doorgaan met de proef met de nieuwe opstelling van het spreekgestoelte, waardoor vragestellers en bewindslieden directer tegenover elkaar staan, hetgeen de dialoog kan bevorderen. Na vandaag zal ik in enigerlei vorm de mening van de Kamer over de proef vragen.

Vragen van het lid Van der Laan aan de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken (Europese Zaken) over **de Nederlandse inzet bij de IGC inzake de bepaling in de ontwerpgrondwet over stemmenweging op basis van onder andere de bevolkingsomvang van de lidstaten in de Europese Raad en de Raad van Ministers.**

Mevrouw Van der Laan (D66)

© M. Sablerolle – Gouda

□

Mevrouw **Van der Laan** (D66): Voorzitter. Mijn vraag klinkt als een technocratische vraag, maar het onderwerp is van groot politiek belang, omdat de definitie van het woord bevolking doorslaggevend is, niet alleen voor het vaststellen van het stemmenaantal per land in de Raad – wij weten dat Spanje en Polen daarover problemen maken – maar ook voor het bepalen van de gekwalificeerde meerderheid. In de definitie daarvan wordt gesproken over drie vijfde van de bevolking.

De vraag is nu wie er onder de bevolking vallen. Zijn dat de mensen met de nationaliteit van het desbetreffende land, de inwoners, of de inwoners met de nationaliteit van het land? Spanje is bezig zijn bilaterale verdragen met Latijns-Amerikaanse landen aan te passen, waardoor kinderen en kleinkinderen van Spaanse migranten nu ook de Spaanse nationaliteit krijgen. Dit is interessant, want iemand die ook onder die regeling valt, is bijvoorbeeld Fidel Castro. Hij is binnenkort Spanjaard als hij wil. Buiten Polen wonen er bijvoorbeeld zeventien miljoen Polen, van wie de helft zo de Poolse nationaliteit kan krijgen. Andersom zijn er in Duitsland meer dan een miljoen Turken, die niet de Duitse nationaliteit hebben. Tellen die nu mee, of niet? Ik hoef de

regering niet uit te leggen dat dit belangrijk zal zijn voor wat er uiteindelijk in de Raad gaat gebeuren. Het is heel raar dat deze kwestie in de Conventie niet aan de orde is geweest. Is de staatssecretaris bereid om dit tijdens de Inter-gouvernementele Conferentie aan de orde te stellen? Voorkomen moet worden dat wij straks met een grondwet te maken hebben waarin het woord bevolking voorkomt en dat wij dan opeens ruzie moeten gaan maken met andere landen over de vraag wie er wel of niet tot de bevolking gerekend moeten worden.

□

Staatssecretaris **Nicolai**: Voorzitter. Het is zeer alert van mevrouw Van der Laan dat zij deze vraag stelt, omdat de definitie van het begrip bevolking nog helemaal niet aan de orde is geweest in de inter-gouvernementele conferentie, zelfs niet achter de schermen. Dit neemt niet weg dat er aanwijzingen zijn dat enkele landen – mevrouw Van der Laan noemde Spanje – zich zouden kunnen voorbereiden op een voor hen aantrekkelijke invulling van dit begrip. Het is goed om dit punt nader te bezien, want het maakt inderdaad uit voor de stemmenweging als zodanig, evenals voor de definitie van gekwalificeerde meerderheid. Ik zeg mevrouw Van

der Laan graag toe dat wij precies zullen bezien wat voor Nederland de beste definitie zou zijn. Het lijkt mij niet misplaatst om te bezien welke berekeningswijze voor Nederland het beste uitpakt, waarbij wij zullen wegen wat voor andere landen goed of slecht zal uitpakken, want dat heeft consequenties voor onze relatieve positie. Afhankelijk daarvan zullen wij bekijken hoe wij dat het beste kunnen inbrengen. Als het de verkeerde kant opgaat, zullen wij het stevig inbrengen. Als het de goede kant opgaat, kan het echter zijn dat wij onze mond houden. Dat is een onderhandelings spel. Ik hoop dat mevrouw Van der Laan dat toevertrouwt aan de regering.

Mevrouw **Van der Laan** (D66): Voorzitter. Ik heb nog een kleine toevoeging. Ik heb begrepen dat wij in elk geval nog een brief krijgen van de regering over de stemmenweging in de Raad. Wellicht is het mogelijk om dit onderwerp daarin mee te nemen.

Er is nog een andere recente ontwikkeling. De Hongaarse minderheid in Macedonië heeft collectief de Hongaarse nationaliteit aangevraagd. Er zijn al problemen met Hongaarse minderheden Roemenië, Tsjechië en Slowakije. Er zijn allerlei ontwikkelingen op dit vlak die effect zullen hebben op die stemmenweging straks in de Raad. Ik hoop dat die kunnen worden meegenomen.

Ik ben voor het overige zeer tevreden met het antwoord van de staatssecretaris.

Staatssecretaris **Nicolai**: Voorzitter. De notitie die mevrouw Van der Laan noemde zal ongeveer over een week naar de Kamer worden gezonden. Deze gaat over de berekening van de stemmenweging in het Europees Parlement en in de Raad en de relatieve positie van Nederland daarin.

In onze eigen exercitie zullen wij het punt inzake de Hongaarse minderheden meenemen. Dat is een belangrijk punt waar het gaat om het berekenen van de omvang van bevolkingen. Ik wil nog even de ruimte hebben om te bekijken hoeveel wij in het stuk aan de Kamer moeten zetten. Het is immers mogelijk dat wij slapende honden wakker maken. Als ik die ruimte krijg, dan neem ik beide punten mee.